

5. Kucukoglu A., Kiziltas E. (2012) Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Rusya ve Türkiye Okul Öncesi Öğretmen Yetistirme Programlarının Karsilastirilmesi. İlkogretim Online, №11 (3), s.660-670.

Abstract. *The article proves the necessity of reforming the system of preschool teacher training in Turkish higher educational institutions. It has been shown the utmost importance of the given problem due to the changes in early childhood education governmental policy. The Turkish National Education System is organized taking into consideration the following principles: universality and equality, focus on the needs of the individual and society, continuity of education, Atatürk's revolutionary principles, democratic education, secularization of education, scientific content, co-education opportunities, ubiquity of education. On the basis of systematic study there have been proposed the main tendencies in the system of preschool teacher training in higher educational establishments in Turkey: democratization, internationalization, informatisation, multi-level system of training, of higher education quality assurance, the unified state control of knowledge and skills, complex content of training including a national component, the absence of distance and correspondence teaching, predominance of theoretical training, the necessity of pedagogical practice improvement. The pedagogical expertise is devoted to verification of the tendencies mentioned above. The results obtained during this expertise have proved theoretically developed tendencies.*

The future research will be devoted to the comparison of peculiarities of Turkish and Ukrainian systems of preschool teacher education.

ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕРЕДОВОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ В СИСТЕМУ ПТНЗ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО РОБІТНИКА

УДК 377+377.3

Лисовська О. М.

В статті проводиться аналіз методів підвищення якості освіти шляхом упровадження передового європейського досвіду в систему конкретного ПТНЗ для підготовки конкурентоспроможного робітника.

Ключові слова: *європейський досвід, конкурентоспроможність, кваліфікований робітник, ринок праці, електронна бібліотека, хмарні технології.*

ВНЕДРЕНИЕ ПЕРЕДОВОГО ЕВРОПЕЙСКОГО ОПЫТА В СИСТЕМУ ПТУЗ ДЛЯ ПОДГОТОВКИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОГО РАБОЧЕГО

Лисовская О. М.

В статье проводится анализ методов повышения качества образования путем внедрения передового европейского опыта в систему конкретного ПТУЗ для подготовки конкурентоспособного рабочего.

Ключевые слова: *европейский опыт, конкурентоспособность, квалифицированный рабочий, рынок труда, электронная библиотека, облачные технологии.*

INTRODUCTION OF ADVANCED EUROPEAN EXPERIENCE IN PROFESSIONAL EDUCATIONAL INSTITUTION SYSTEM FOR TRAINING OF THE COMPETITIVE WORKERS

Lisovska O. M.

The article analyzes the methods of improvement of the educational quality by introduction of the best European practices in the system which concrete technical training college for training of the competitive worker.

Key words: *European experience, competitiveness, education during life, skilled worker, labor market, electronic library, cloudy technologies.*

Загальна постановка проблеми. Зі стрімким розвитком науково-технічного прогресу молодій людині сьогодні необхідно засвоїти за добу такий самий обсяг інформації, який століття тому вона могла опанувати протягом життя. Говорячи про конкурентоспроможність кваліфікованого робітника на ринку праці, критерієм виступає легка здатність до навчання, яка передбачає, що молодий фахівець знає основні і загальні принципи, необхідні йому в професійній діяльності, а конкретизовані дані, необхідні для роботи на конкретних підприємствах, обладнанні тощо здатний засвоювати за дуже короткий період. Тобто в освіті вводиться поняття «освіта впродовж життя». Воно означає, що після завершення безперервної освіти людина має змогу навчатися далі, підвищуючи чи змінюючи свою кваліфікацію, а також може продовжувати навчання після перерви у будь-якому віці.

Однією з ключових проблем розвитку професійної освіти в Україні за сучасних умов є забезпечення її якості відповідно до вимог роботодавців з урахуванням динамічних змін на ринку праці та європейських критеріїв ефективної професійної підготовки. Існує дисбаланс між обсягами, напрямками, рівнями і якістю підготовки робочої сили та сучасними вимогами по-європейськи налаштованих роботодавців [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Впровадженню передового європейського досвіду в галузі освіти присвятили праці такі вчені, як В. М. Аніщенко, Д. О. Закатнов, С. І. Здіорук, С. Ф. Кленко, В. О. Радкевич, Н. Г. Нічкало, В. А. Савченко, І. М., В. Є. Скульська, І. М. Стариков, В. В. Юрженко, які в своїх роботах досліджували реформування системи професійно-технічної освіти в умовах європейської інтеграції.

Аналіз наукової літератури дозволив констатувати, що означена проблема досліджувалася в таких аспектах: впровадження європейського досвіду реформування професійної освіти у професійно-технічних навчальних закладах (К. Шийка), європейський досвід регулювання взаємодії освіти та ринку праці (О. Дяків), напрямки розвитку сучасних систем освіти європейських країн (І. Малицька) та ін.

Проте впровадження передового європейського досвіду в систему конкретного ПТНЗ для підготовки конкурентоспроможного робітника потребує глибокого вивчення.

Формулювання мети статті. Метою статті є аналіз методів підвищення якості освіти шляхом упровадження передового європейського досвіду в систему конкретного ПТНЗ для підготовки конкурентоспроможного робітника.

Виклад основного матеріалу. Створення в професійно-технічних навчальних закладах сучасної інноваційної високоєфективної системи підготовки кваліфікованих робітників є однією з найважливіших умов конкурентоспроможності майбутніх кваліфікованих робітників. Сучасний етап розвитку системи професійної освіти характеризується впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій у всі аспекти її функціонування.

Для розвитку галузі освіти в сучасних умовах необхідно враховувати основну тенденцію – це включення до європейського освітнього простору. Поштовхом для розвитку освіти на сучасному етапі розвитку є встановлення партнерських зв'язків з європейськими навчальними закладами.

Для того, щоб учні – випускники ПТНЗ були конкурентоспроможними, їх професійна підготовка повинна відповідати всім сучасним вимогам. Майбутній кваліфікований робітник має бути готовий до конкуренції на ринку праці. А для того, щоб це відбулося, на ринку освітніх послуг мають працювати ті професійні навчальні заклади, які сьогодні розуміють завдання євроінтеграції – роботу у сфері освітньої галузі та загальне підвищення якості освіти шляхом упровадження передового європейського досвіду.

Згідно з результатами дослідження ЮНЕСКО, до 90-х років завданнями освіти було надання знань і навичок, а з 2008 року пріоритетом визнано комунікацію.

З цією метою навчальні заклади України брали участь у міжнародному проєкті Twinning «Модернізація законодавчих стандартів та принципів освіти та навчання у відповідності до політики Європейського союзу щодо навчання впродовж життя», який спрямований на сприяння процесу реформування національної системи освіти в Україні відповідно до політики Європейського союзу щодо навчання впродовж життя та має три компоненти – удосконалення законодавства у сфері професійної освіти, впровадження Національної рамки кваліфікації та приведення її у відповідність до європейської та розроблення критеріїв забезпечення якості ПТО. У рамках кожного компонента європейськими експертами проведені програми, семінари, тренінги для керівного складу ПТНЗ (ознайомлення з європейськими тенденціями у сфері професійно-технічної освіти, сучасними моделями управління, лідерськими підходами до організації змін у навчанні, можливостями співпраці між ПТНЗ та підприємствами у якості роботодавця, розвитком компетентностей на базі ПТНЗ та ін.), в яких взяли участь педагогічні працівники Одеського професійного ліцею технологій та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» з метою впровадження європейського підходу в навчанні майбутніх кваліфікованих робітників.

За результатами роботи навчальний заклад нині експериментально впроваджує у навчально-виробничий процес елементи такої новації, як метод «навчання навпаки», який широко використовується у Данії, Німеччині та інших країнах Євросоюзу. Сутність методу «навчання навпаки» або «класу навпаки» полягає в тому, що презентації навчального матеріалу надаються учням в електронній формі і завчасно, час на уроці витрачається на пояснення та практичну роботу, а не на лекційний матеріал. Для зручного доступу до матеріалів уроків у ліцеї створені хмара та електронна бібліотека.

Одним з перспективних напрямків розвитку сучасних інформаційних технологій є хмарні технології. Під хмарними технологіями розуміють технології розподіленої обробки даних, в якій комп'ютерні ресурси і потужності надаються користувачеві як інтернет-сервіс, а також задовольняють вимогу доступу багатьом користувачам.

Одним із перших серед закладів професійно-технічної освіти розпочав роботу над впровадженням хмарних технологій у навчально-виробничий процес Одеський професійний ліцей технологій та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». В навчальному закладі створена хмара@mail.ru, яка відрізняється від великої кількості аналогів тим, що адміністрування хмарної структури зведено до мінімуму – не потребує встановлення жодного програмного забезпечення на персональні, планшетні комп'ютери, смартфони тощо учнів і педагогічних працівників ліцею та не вимагає від користувачів хмари високого рівня володіння ІКТ (таблиця 1).

Таблиця 1.
Порівняння хмарних платформ

	Bitcasa	Dropbox	Cloud Me	Mega Drive	Google	Хмара @mail.ru
Безкоштовні ГБ (при реєстрації)	5	2	3	50	15	100
Максимальний об'єм	10 ТБ	1 ТБ	500 ГБ	4 ТБ	30 ТБ	100 ГБ
Вартість, \$ (максимальний тариф)	99,0	9,99	30,0	29,99	299,99	0,0

Створення хмари є безкоштовним та дозволяє використовувати інтерактивний простір обсягом 100 ГБ на необмежений період часу [2]. Інтерфейс хмари є інтуїтивно зрозумілим, що дозволить впровадити хмарні технології у навчально-виробничий процес ліцею в найкоротші строки, не витрачаючи час на період навчання учнів та педагогічних працівників. В простір хмари вживлене програмне забезпечення, що дозволяє переглядати, редагувати та створювати необхідні файли та документи навіть без наявності програмного забезпечення на віддалених комп'ютерах учнів.

Педагогічні працівники ліцею розміщують завдання, які зберігаються у хмарі. Документи можна не тільки прочитати, а ще відкрити таблиці, переглянути аудіо- і відеоматеріали, вбудовану презентацію тощо. У навчально-виробничому процесі хмара дозволяє педагогові організувати онлайн-тестування. Цей сервіс має певні переваги. Педагогові не треба виконувати додаткові дії, надсилаючи учням завдання, а учням не потрібно робити собі копію. У хмарі зручно не лише роздавати завдання, а й контролювати їх виконання.

Структура хмари відображає професії, предмети згідно з робочими навчальними планами, темами програмами, темами уроків. Теми уроків містять необхідний навчальний матеріал, який обов'язково містить лист «Завдання», навчальну презентацію, додаткові відео- і аудіоматеріали та комплекс контролю

знань учнів. Комплекс по контролю знань учнів розроблений відповідно до існуючого безкоштовного програмного забезпечення для створення тестових завдань, який по закінченню тестування формує підсумковий звіт з інформацією про учня, групу, час початку та закінчення тестування, отриманий бал, повний перелік вірних та хибних відповідей. Отриманий результат – підсумковий звіт – учень надсилає у встановлений строк викладачу. В ліцеї проводиться робота щодо наповнення хмари згідно з встановленою структурою.

За допомогою хмари навчальний заклад проводить: організацію віддаленої роботи як учнів, так і педагогічних працівників – «навчання навпаки»: учень вдома знайомиться із теоретичною частиною: дивиться запропоновані викладачем відео, інтерактивні презентації, а потім приходять на заняття, щоб застосувати отримані знання на уроці; створення онлайн-майданчику для обміну досвідом і знаннями; розробка, зберігання та використання інтерактивних онлайн-виховних вправ і завдань; управління розвитком обдарованих учнів та допомога відстаючим учням; проведення дистанційного навчання для учнів, які з поважних причин не відвідують навчальний заклад.

Хмарні технології, які впроваджуються в навчально-виробничий процес Одеського професійного ліцею технологій та дизайну, принесуть з собою ряд переваг в освітньому процесі:

- технічні: мінімальні вимоги до апаратного забезпечення (обов'язковою умовою є лише наявність доступу до мережі Інтернет);
- технологічні: більшість хмарних послуг високого рівня або досить прості у використанні, або вимагають мінімальної підтримки;
- дидактичні: широкий спектр онлайн-інструментів і послуг, які забезпечують безпечно з'єднання та можливості співпраці педагогів та учнів.

Однак все частіше постає питання організації комплексної системи захисту інформаційних ресурсів хмари, як для серверної, так і для клієнтської частини. Створена хмара ліцею – гібридного типу, що забезпечує значне обмеження з редагування і зміни даних за її клієнтською частиною, власне, повну заборону видалення будь-яких файлів та заборону на внесення змін в опубліковані дані. Захист інформації хмари ліцею забезпечується у приватному порядку конвертуванням усіх необхідних документів в PDF – форматі, встановленням індивідуального паролю на внесення змін до нього.

Електронна бібліотека являє собою складову частину інформаційного ресурсу освітніх і наукових мереж, яка дозволяє збирати, зберігати і ефективно використовувати колекції електронних документів. Електронна бібліотека ліцею розроблена на основі пакету прикладних програм Greenstone, призначених для формування та розповсюдження цифрових фондів бібліотек. У даний програмний продукт були внесені необхідні зміни: у зв'язку з відсутністю пакету української мови, програмне забезпечення було українізовано працівниками ліцею самостійно; інтерфейс взаємодії користувача з базами даних електронної бібліотеки повністю змінений у відповідності до потреб ліцею тощо.

Електронна бібліотека має комп'ютерні робочі місця, підключені до мережі Інтернет, є в наявності периферійні пристрої (принтер, сканер, копіювальний апарат). Інформація має розподіл на сторінки для учнів та педагогічних працівників. База електронної бібліотеки для педагогічних працівників містить нормативно-правову документацію, Державні стандарти ПТО з окремих професій,

методичні рекомендації та розробки, електронні презентації та іншу методичну літературу, яка сприяє підготовці до проведення занять. Для учнів у базі в наявності значна кількість електронних підручників, інструкційно-технологічні карти, методичні рекомендації до написання дипломних робіт та виконання лабораторно-практичних робіт, рефератів, електронні презентації уроків з виробничого та теоретичного навчання та відео- і аудіоматеріали для самостійного опанування тем. Електронна бібліотека ліцею використовується для проведення інтерактивних та інтегрованих уроків теоретичного навчання. Структура електронної бібліотеки надає можливість довгостроково зберігати електронні матеріали, отримувати миттєвий доступ до інформації, наявної виключно в електронній формі, ефективно працювати з великими обсягами даних.

Педагогічні працівники ліцею тісно співпрацюють з працівником електронної бібліотеки. Матеріали для самостійного опанування учнями розробляються викладачами та пояснюються працівникові електронної бібліотеки, який надає допомогу учням щодо підготовки до наступних уроків з різних предметів (виконання робіт в робочих електронних зошитах, створення презентацій, перегляд та прослуховування відео- і аудіоматеріалів, пошук необхідної інформації у мережі Інтернет тощо).

З упровадженням європейського досвіду в навчальному закладі змінюється постава викладача, який вже повинен виступати в більшій якості як фасилітатор, тобто педагог, викладач, тренер, здатний спонукати і надихати учнів на інтенсивний та усвідомлений саморозвиток. Основне завдання фасилітатора полягає у стимулюванні й спрямуванні процесу самостійного пошуку інформації та спільної діяльності учнів.

Висновки. Підготовка конкурентоспроможних випускників, здатних адаптуватися до змін у соціально-економічному середовищі, конкурувати на українському та європейському ринках праці – першочергова задача кожного сучасного професійного навчального закладу. Впровадження європейського підходу в організацію навчально-виробничого процесу ПТНЗ дозволить випускникам здобувати різноманітні знання і за межами навчального закладу, і після закінчення навчання, тобто отримувати освіту впродовж життя. Що, в свою чергу, надасть випускнику професійного навчального закладу нову перспективу конкурентоспроможності на ринку праці з тими людьми, які закінчили вищий навчальний заклад.

Перспективним напрямком наших подальших досліджень є моніторинг та впровадження інновацій в ПТНЗ – Одеський професійний ліцей технологій та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» в умовах сучасного ринку праці для підготовки висококваліфікованого фахівця, здатного опановувати нові знання та вміння впродовж життя.

Література

1. Інформаційно-методичні матеріали «Про концепцію розвитку професійно-технічної освіти України в умовах децентралізації» // Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки України. - 2015. - № 1/2015. – С. 3-42.

2. Використання хмарних технологій для професійного розвитку вчителів (зарубіжний досвід) / М. А. Шиненко, Н. В. Сороко // Інформаційні технології в освіті. - 2012. - Вип. 12. - С. 206-214.

INTRODUCTION OF ADVANCED EUROPEAN EXPERIENCE IN PROFESSIONAL EDUCATIONAL INSTITUTION SYSTEM FOR TRAINING OF THE COMPETITIVE WORKERS

Lisovska O. M.

Abstract. *One of key problems of development of professional education in Ukraine for modern conditions is the ensuring its quality according to the requirements of employers taking into account dynamic changes in labor market and the European criteria of effective vocational training. The solution of this task demands introduction of innovative technologies of training, modern information means, best European practices in the field of education.*

Introduction of the best European practices in the field of education was devoted work by famous Ukrainian and foreign scientists, in the works investigated reforming of system of vocational training in the conditions of the European integration. However the introduction of the best European practices in system of concrete technical training college for training of the competitive worker demands deep studying.

The purpose of article is the analysis of methods of improvement of quality of education by introduction of the best European practices in system of concrete technical training college for training of the competitive worker. For development of branch of education in modern conditions it is necessary to consider the main tendency is an inclusion in the European educational space.

In order that the graduates of technical training college were competitive, their vocational training has to meet all modern requirements.

For this purpose the international Twinning project «Modernization of legislative standards and the principles of education and training according to policy of the European Union on training on an extent was embodied in Ukraine lives» which is directed on assistance to process of reforming of a national education system in Ukraine according to policy of the European Union on training during life.

By results of work of the project educational institution – Odessa professional lyceum of technologies and design of state institution «the South Ukrainian national pedagogical university named after K. D. Ushinsky» now experimentally introduces elements of such innovation as the «training on the contrary» method which is widely used in Denmark, Germany and other European Union countries in industrial practice process. The essence of the «training on the contrary» method is that presentations of a training material are provided to pupils in an electronic form and beforehand, time in at a lesson spent for an explanation and practical work, but not for lecture material. For convenient access to materials of lessons in lyceum the cloud and electronic library are created.

Key words: *european experience, competitiveness, education during life, skilled worker, labor market, electronic library, cloudy technologies.*